

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **I. K.,** zastoupeného JUDr. Hanou Fučíkovou, advokátkou se sídlem Praha 4, náměstí bratří Synků 4, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra,** Praha 7, Nad Štolou 3, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2003 č. j. OAM-2572/AŘ-2001, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 Az 153/2003, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 2. 2004 č. j. 10 Az 153/2003 – 41,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně advokátce JUDr. Haně Fučíkové **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2150 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 1 měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 24. 2. 2004 č. j. 10 Az 153/2003 – 41 zamítl žalobu podanou žalobcem (dále i „stěžovatel“) proti rozhodnutí ministra vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 15. 4. 2003 č. j. OAM-2572/AŘ-2001, kterým byl zamítnut rozklad žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 19. 10. 2001 č. j. OAM-10099/VL-07-05-2001 o neudělení azylu podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně

zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a o tom, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování dle § 91 téhož zákona. V odůvodnění rozsudku Městský soud v Praze shrnul dosavadní řízení ve věci a mimo jiné uvedl, že správní orgány obou stupňů se zabývaly tvrzenými důvody žalobce a správně dovodily, že žalobce ani netvrdí pronásledování z některého důvodu v zákoně uvedeného. Tvrzené ekonomické potíže hodnotily ve vztahu k situaci v zemi původu a rovněž jako významnou skutečnost zhodnotily vlastní motivaci podání žádosti o azyl, když sám žalobce potvrdil, že o azyl požádal až poté, co mu vypršelo turistické vízum a snažil se tak zlegalizovat zde svůj další pobyt. Městský soud v Praze neshledal hodnocení skutkového stavu věci žalovaným v rozporu se zákonem, za relevantní důvod k udělení azylu pak není možno uznat ani důvod tvrzený až před soudem, totiž, že žalobce a jeho nynější družka jsou různého vyznání (on pravoslavný, ona muslimka) a že by nebyli přijati příbuznými v žádném z jejich domovských států (Ukrajina a Ruská federace).

Proti citovanému rozsudku Městského soudu v Praze podal žalobce včas kasační stížnost z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel spatřuje nepřesnost a neúplnost skutečného stavu věci v tom, že nebylo reagováno na to, že od doby rozhodnutí správního orgánu I. stupně došlo ke změně jeho poměrů a tedy do určité míry i ke změně v důvodech žádosti o azyl. Stěžovatel uvedl, že již nežije s českou přítelkyní, ale jako druh s ruskou občankou, s níž má syna, který se narodil v České republice. Družka stěžovatele vyznává muslimskou víru, stěžovatel je pravoslavného vyznání a v zemi jeho původu není možný sňatek mezi takovými osobami, přičemž stěžovatel chce uzavřít manželství, protože mu na rodině a jejím udržení záleží. Stěžovatel má za to, že tyto jeho obavy lze podřadit pod ustanovení § 12 zákona o azylu a vykládat je jako odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství. Městský soud v Praze dle stěžovatele pochybil, když rozhodnutí žalovaného nezrušil. Stěžovatel navrhuje rozsudek soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek Městského soudu v Praze, byly vydány v souladu s právními předpisy, a odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele. Dle názoru žalovaného může stěžovatel sotva namítat, že ve správním řízení nebylo přihlédnuto ke změně jeho osobních poměrů (k tomu, že jeho přítelkyně je Ruska a vyznává islám), když sám o této skutečnosti hovořil až při ústním jednání před Městským soudem v Praze. Soud při přezkoumávání správního rozhodnutí vychází ze skutkového stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), navíc stěžovatelem předkládaný důvod – uzavřít sňatek z osobou odlišného vyznání – je z hlediska azylových důvodů irelevantní. Žalovaný navrhuje, aby kasační stížnost byla zamítnuta a nebyl jí přiznán odkladný účinek.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že stěžovatel podal dne 12. 10. 2001 návrh na zahájení řízení o udělení azylu, ve kterém uvedl, že vlast opustil dne 24. 6. 2001 z důvodu práce. O azyl stěžovatel požádal, protože si v České republice našel přítelkyni a chtěl by se s ní oženit, ve vlasti neměl žádné problémy. Stěžovatel také uvedl, že nechce na území České republiky pobývat nelegálně, chce zde v klidu pracovat. Dne 18. 10. 2001 v pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu stěžovatel uvedl, že ve vlasti nemohl nalézt zaměstnání, proto přijel pracovat do České republiky, jiné důvody jej k odchodu z vlasti nevedly, v případě návratu se stěžovatel ničeho neobával. Na závěr pohovoru

stěžovatel přisvědčil, že důvodem jeho žádosti o azyl byly ekonomické potíže ve vlasti a snaha o legalizaci pobytu na území České republiky.

Součástí správního spisu jsou také části Zpráv o dodržování lidských práv za roky 1999 a 2000 na Ukrajině Ministerstva zahraničích věcí Spojených států a informace o Ukrajině Ministerstva zahraničních věcí České republiky.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podanou kasační stížností stěžovatel uplatnil důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy tvrzenou vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Stěžovatel spatřuje nepřesnost a neúplnost zjištěného skutkového stavu věci v tom, že nebylo reagováno na to, že došlo ke změně jeho poměrů a tím i do určité míry ke změně důvodů žádosti o azyl, když již nežije s českou přítelkyní, ale žije jako druh s ruskou občankou, s níž má syna, a protože družka je muslimka a stěžovatel je pravoslavného vyznání, nemohou uzavřít sňatek ve stěžovatelově vlasti. Podle názoru stěžovatele Městský soud v Praze pochybil, když rozhodnutí žalovaného nezrušil.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Nejvyšší správní soud má za to, že v rámci řízení o udělení azylu provedl žalovaný i správní orgán I. stupně řádné dokazování dle ustanovení § 34 správního řádu, když si opatřily dostatek podkladů pro rozhodnutí, přičemž vycházely zejména z tvrzení stěžovatele uváděných v návrhu na zahájení řízení o udělení azylu a v protokolu k tomuto návrhu a z informací o Ukrajině Ministerstva zahraničích věcí Spojených států a Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Na základě opatřených podkladů zjistily oba správní orgány přesně a úplně skutkový stav věci v souladu s ustanoveními § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 správního řádu, který rozebraly v kontextu platné právní úpravy a dospěly k závěrům uvedeným v rozhodnutích. Po posouzení situace v zemi původu stěžovatele a zejména s přihlédnutím k jím uváděným důvodům, pro které v České republice o azyl požádal (ekonomické potíže stěžovatele ve vlasti, jeho snaha pracovat v České republice a legalizovat si zde pobyt), nevyšlo najevo, že stěžovatel byl ve vlasti pronásledován nebo mohl mít odůvodněný strach z pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud konstatuje, že správní orgán I. stupně a žalovaný se v odůvodnění svých rozhodnutí s možnou aplikací ustanovení § 12 zákona o azylu dostatečným způsobem vypořádaly, podrobně popsal průběhy řízení o udělení azylu, právní a skutková zjištění ve věci, hodnocení důkazů a konečná stanoviska, čímž vyhověly požadavkům stanoveným v § 47 odst. 3 správního řádu. Rovněž Městský soud v Praze vycházel z dostatečných podkladů potřebných pro rozhodnutí, ve věci provedl řádné dokazování a dospěl ke stejným právním závěrům jako žalovaný, a správně rozhodnutí žalovaného nezrušil. Nejvyšší správní

soud se s postupem Městského soudu v Praze ztotožňuje a v řízení neshledal vadu ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Co se této námitky stěžovatele týče, Nejvyšší správní soud v souladu se svou ustálenou judikaturou ještě připomíná, že povinností správního orgánu je zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle příslušných ustanovení zákona o azylu, jen tehdy, jestli žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v těchto ustanoveních uvedené. Z žádného zákonného ustanovení však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. O výše citované skutečnosti se však stěžovatel zmínil poprvé až dne 24. 2. 2004 při ústním jednání ve věci u Městského soudu v Praze a neuvedl ji v řízení o udělení azylu u správního orgánu I. stupně ani v řízení o rozkladu u žalovaného, proto se jí správní orgán I. stupně ani žalovaný nemohly zabývat. Ostatně, jak již konstatoval v napadeném rozsudku Městský soud v Praze, skutečnost, že stěžovatel a jeho družka jsou odlišného náboženského vyznání, a proto nemohou uzavřít sňatek ve vlasti stěžovatele, není azylově relevantním důvodem.

V kasační stížnosti stěžovatel nově uvádí, že jeho obavy lze vykládat jako odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství. Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Proto k těmto nově uvedeným skutečnostem, o nichž se stěžovatel nezmínil v řízení o žalobě u Městského soudu v Praze, a které uplatnil teprve v kasační stížnosti, nelze přihlížet.

Na závěr Nejvyšší správní soud upozorňuje, že právní institut azylu nelze směšovat s instituty sloužícími k legalizaci pobytu cizinců na území České republiky, které jsou vymezeny například v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

Stěžovatel podal také návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud se návrhem nezabýval, neboť věc byla vyřízena přednostně v souladu s ustanovením § 56 ve spojení s § 120 s. ř. s.

Jelikož stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Městský soud v Praze stěžovateli k jeho žádosti ustanovil zástupcem advokáta pro řízení o kasační stížnosti, náklady řízení v tomto případě hradí stát. Náklady spočívají v odměně za dva úkony právní služby v částce 2000 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.] a v náhradě hotových výdajů v částce 150 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem 2150 Kč. Tato částka bude zaplacena z účtu Nejvyššího

správního soudu k rukám ustanovené zástupkyně JUDr. Hany Fučíkové do 1 měsíce od právní moci rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. srpna 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu